

Umění=expanze AM do vnějšího světa

úsek

text

Když pozorujeme pravěké umění - třeba jeskynní malby - vidíme objekty vnějšího světa přenesené z hlavy tvůrce zpátky do vnějšího světa, ale ve stylizované podobě, kdy jsou některé prvky zvýrazněny. Pohled jiného člověka na takový obraz zřejmě vyvolá zpátky odezvu v AA tohoto příjemce a dochází k částečnému sladění AM (antecepčního modelu) mezi tvůrcem a divákem. Umění tedy v prvním přiblížení slouží k budování AM skupiny.

Prověříme další formy grafického umění:

- 1) Třeba výzdoba starořeckého hrnčířského zboží ztvárňuje příběh. Nejčastěji jde o příběh z řeckých bájí. Podstatou těchto maleb je předání modelu děje. Divák, který umění rozumí, si dotváří naznačený příběh ve svém AA, tedy umění promlouvá k jeho vlastní antecepci. Toto umění opět buduje antecepční model skupiny.
- 2) Sochy, malby a reliéfy starého Egypta. Nejčastěji zpodobují činnosti, události a mýty Egyptanů. Zase je v nich obsažen prvek skupinové antecepce. Diváci si domýšlejí děj.
- 3) Surrealistické obrazy 20.století. Tvůrce vytváří na plátně model něčeho známého, ale současně v něm odhaluje nějaký skrytý vnitřní řád, nebo strukturu. Model téhož objektu v hlavě diváka je obrazem prohlubován. Divák, který zachycenému modelu porozumí (interpretuje HA = Hermeneutický aparát), si prohlubuje svůj vlastní AM. Někdy je to ovšem už umění pro úzkou skupinu znalců, takže už to neslouží k budování AA celé skupiny, nýbrž vytváří to jakousi elitu.
- 4) Sochy národních hrdinů. Pokud se divák kochá pohledem na sochu Michelangelova Davida a zná příběh, který se k postavě váže, oslovuje to jeho AA jako model odvahy, která vítězí proti mnohem mocnějšímu nepříteli. Jinak je to jen mrtvý obraz hezkého mladého muže.
K takovým sochám je tedy nutno vyprávět příběh, jinak ztrácejí svůj důležitý význam pro AA skupiny.

Závěr Existence umění přispívá původně ke stmelování skupiny, v níž buduje společný antecepční aparát (AAK). Pro fungování umění jsou podstatné příběhy, které v hlavách příjemců umění vyvolává. To se vztahuje na vizuální, ale i na sluchové umění.